

Vzgojiteljem ni vseeno za dijake

Svojih dijakinj in dijakov ne pustimo nikoli samih – niti sedaj ne, ko smo fizično na različnih koncih države – saj se imamo preprosto radi

■ **Rihard Režek**, mag. ekonomskih in poslovnih ved, ima naziv svetovalac. Več kot 15 let je bil zaposlen na srednji šoli kot profesor in predavatelj odraslim. Ves čas je bil razrednik. Delal je tudi z mladimi v prevzgojnem zavodu. Od leta 2018 je ravnatelj *Jegličevega dijaškega doma*, od leta 2019 pa tudi *Študentskega doma Janeza F. Gnidovca*. Tudi v prostem času je z velikim veseljem sogovornik mladostnicam in mladostnikom ter njihovim staršem na poti odraščanja.

Spomin mi seže v november 2019, ko sem prvič zasledil informacijo o novem, še enem za človeka nevarnem virusu. Kitajska se mi je zdela predaleč in novica sprva ni pritegnila moje pozornosti. Iz dneva v dan pa je koronavirus vztrajno potoval proti naši domovini, dokler ni povsem nepovabljen vstopil med nas. Dogodki, povezani z njim, in naraščajoče številke, s katerimi so mediji oznanjali resnost situacije, so se iz dneva v dan stopnjevali.

Položaj je na podlagi mnenj strokovnjakov postal tako resen, da so odgovorni sprejeli paket odločitev, ki bi preprečile najhujše. Med odločitvami je bila tudi zahteva o zaprtju vseh dijaških domov v državi. Tudi našega (*Jegličev dijaški dom*). Pojavili so se negotovost, nelagodje, zmedenost – a le za kratek čas. Spomnim se, kako je občutku, da se nam to ne dogaja in da sanjamo, sledil občutek zaupanja, da zmoremo, da smo tudi tej preizkušnji kos. Sprejeli smo vse potrebne ukrepe, dijakinje in dijake na varen način pospremili v objeme njihovih družin in si nemudoma začeli odgovarjati na številna vprašanja, kako naprej. Kako z dijakom ohranjati odnos na daljavo, kako ohranjati povezanost vzgojne skupine, kako pomagati tistim, ki pri svojem delu potrebujejo dodatno spodbudo svetovalne delavke, kako mladim na daljavo pomagati ohranjati odnos z Gospodom, kako preprosto z našimi dragimi prijateljicami in prijatelji živeti dober, povezan odnos, čeprav se fizično nahajajo na drugem koncu države, in to v različnih okoliščinah, velikokrat tudi težkih in nespodbudnih. Nekateri moji stanovski kolegi širom po državi so čakali, nekateri so se na videz predali, sam pa sem z nekaterimi ves čas verjel v dejstvo, da smo dijaški domovi nepogrešljiv del vzgojno-izobraževalnega sistema in da nas nam zaupani mladi v teh okoliščinah še kako potrebujejo. Z zares odličnim kolektivom našega dijaškega doma smo zato že v prvem valu zavihali rokave in začeli dobro delati. Pozitivne povratne informacije in spodbude vseh deležnikov pa so nam dajale nov zagon. Vesel sem, da se je v drugem valu epidemije na tem področju marsikaj spremenilo in da z dijakinjami in dijaki, vključenimi v vzgojni program dijaškega doma, dela veliko strokovnih delavcev, zaposlenih v tej veji vzgoje in izobraževanja.

Povabil sem svetovalno delavko Špelo Pucelj, domskega kaplana Martina Zlobka in matična vzgojitelja Anamarijo Treven in Jureta Krafogla, da predstavijo primere dobre prakse dela na daljavo. Področje učnih ur na daljavo pa na kratko predstavljam sam.

Svetovalno delo

Dijakom želimo pri delu na daljavo dati zavedanje, da smo jim vsi v dijaškem domu še vedno na razpolago za klepet ali za pogovor. Do vsakega pristopamo na osebni način. Na začetku so se na nas obračali po pomoč pri organizaciji dela ter učno pomoč. Sčasoma so se pričele pojavljati tudi stiske zaradi pogrešanja vrstnikov, ki pa jih uspešno rešujemo s pogostejšimi organiziranimi srečanji v manjših skupinah.

V jesenskem delu so se stiske izrazito povečale: napadi tesnobe, motnje pozornosti in koncentracije, motnje hranjenja, eksistencialne stiske, družinsko nasilje. Izvedli smo več strokovnih timov. Dijakom resnično veliko pomeni, da jih nekdo sliši in skuša razumeti.

Ves čas tudi kvalitetno sodelujemo s Škofijsko klasično gimnazijo, kamor je vključena večina naših dijakov. Redno jih obveščamo o pohvalah in težavah pri delu na daljavo; spremembe so učinkovite. Tako so nam hvaležni dijaki, ki jim je delo na daljavo olajšano, kot

Vikend v Leničevem domu.
Foto: arhiv JDD.

tudi profesorji, ki preko nas dobijo konkretno povratno informacijo ter predloge za izboljšavo poučevanja.

Duhovnost

Eden izmed osnovnih izzivov, ki nam jih 'poklanja' preizkušnja koronavirusa, je gotovo ohranjanje upanja. »Upanje pa ne osramoti, ker je Božja ljubezen izlita v naša srca po Svetem Duhu, ki nam je bil dan« (Rim 5,5). Pokazalo se je, da ima v ohranjanju upanja ključno mesto skrb za duhovno življenje, zato smo stvari, ki so možne, prenesli na družabna omrežja. Prav sodobni tehnološki prijemi nam omogočajo, da se lahko skupaj povežemo kot ena družina, ena vzgojna skupina, en dijaški dom ... Ob ponovnem odhodu domov so dijaki izrazili željo, da bi določene duhovne vsebine začasno prenesli na splet. Tako se na Instagramovem profilu JDD vsak ponedeljek zvečer lahko udeležijo adoracije, ob sredah zvečer pa poteka sredina domska molitev. Z vzgojnimi skupinami oblikujemo maše, kjer se skupina poveže po molitvi in daritvi. Priključijo se tudi dijaki, ki so oddaljeni in jim morda prav ta čas odpira obzorja. Na daljavo poteka tudi katehumenat, pa srečanja Grozdetove kongregacije, celo novince smo sprejeli na daljavo. Čas koronavirusa nas tako tudi v duhovnem smislu vrača k izvirom – domačim ognjiščem, ki jim na daljavo lahko pomagamo, da ostanejo zakurjena, da vsaj malo tlijo, saj vemo, da Gospod »tlečega stenja ne bo ugasnil« (Mt 12,20).

Učne ure

Na pobudo nekaj dijakin in dijakov ter njihovih staršev smo se odločili, da organiziramo učne ure na daljavo. Od ponedeljka do četrтка, vsak dan ob isti uri. Dijakom veliko pomeni, da jih nekdo pred učenjem pozdravi, med njim spremlja in spodbuja, z njimi poklepeata. Nekateri so hvaležni, če jim pomagamo organizirati učni proces. Radi imajo občutek, da niso sami.

Stran od ekrana

Pogovori z dijakinjami in dijaki so nas pripeljali do spoznanja, da so sedaj skoraj cele dneve za računalniki. Dopoldne zaradi pouka, popoldne zaradi domačih nalog, zvečer pa zaradi sprostitve – ogleda

serij, filmov ali igranja igrvic. Ta misel, da so dijaki ves čas za računalniki, nam v zbornici ni dala miru. Tako smo razvili akcijo »Stran od ekrana«, v kateri mladostnike vzgojitelj s svojim videoposnetkom povabi, za kaj naj si čez teden vzamejo čas, ki ga bodo preživeli 'stran od ekrana'. Tako smo jih med drugim že povabili, naj si vzamejo čas za nekaj, česar že dolgo niso počeli, za telovadbo in za družabne igre s svojimi domačimi. S to akcijo smo želeli in želimo našim mladim sporočiti, da si kljub temu, da morajo sedaj veliko časa preždeti za ekranom, vseeno lahko organizirajo del svojega urnika tudi z izklopljenim zaslonom. Veseli smo njihovih fotografij, povratnih informacij, ko naši namigi postanejo resničnost.

Delo z vzgojno skupino

Delo vzgojitelja je na daljavo v osnovi podobno, način dela pa precej drugačen. Še vedno se trudimo za povezanost znotraj vzgojnih skupin in za osebno spremljanje dijakov. Pomembno je, da se dijaki zavedajo, da so kljub okoliščinam še vedno del dijaškega doma, zato nekatere dejavnosti vzgojnih skupin izvajamo tudi na daljavo in jih prilagajamo razmeram. Zavedamo se, da so dijaki v tem času prikrajšani za marsikatero stvar, ki bi jih sicer doživeli v dijaškem domu. Na tem mestu se kot pomembna izkažejo družbena omrežja, preko katerih so dijaki lahko spremljali kakšen domski koncert, razstavo in celo slavnostno večerjo za praznik sv. Stanislava, med katero so si med sabo podelili slike svojih družinskih praznovanj. Neprecenljiv je tudi stik, ki ga imamo z dijaki v navadnih telefonskih pogovorih. Zavedati se moramo, da nekateri dijaki v teh časih samo od vzgojitelja slišijo: »Kako pa si?«

Delo je lahko še kako dobro zastavljeno, vendar smo kot pedagoški delavci mirni šele takrat, ko vidimo konkretne sadove svojega dela in zadovoljstvo tistih, zaradi katerih obstajamo. V našem dijaškem domu se zavedamo pomena evalvacije, ki je vključena pravzaprav v vse pore delovanja in nam služi izključno za izboljšanje obstoječih in razvoj novih praks. Tudi pri delu na daljavo velikokrat vprašamo dijakinje in dijake, občasno pa tudi starše, kakšno se jim zdi naše delo, kje nas potrebujejo, ali se jim je storjeno zdelo smiselno. Ob tej priložnosti želimo z vami podeliti dragocene poglede naše dijakinje Maje Doljak o pomenu stika z dijaškim domom v času trajanja izrednih razmer, ki pravi: »Vzgojitelji so z nami v stalnem stiku, redno pripravljajo različne aktivnosti in nam omogočajo nadaljevanje z dejavnostmi od doma. Veliko nam pomenijo pogovori z njimi ter njihovo udeleževanje na družabnih omrežjih, ki nas mlade v tem času še najbolj povezujejo. Mislim, da lahko govorim za večino dijakov *Jegličevega dijaškega doma*, ki so za tolikšno mero pozornosti s strani vzgojiteljev v tem času izredno hvaležni. Dajejo nam občutek pripadnosti in v nas ohranjajo čar bivanja v dijaškem domu.« Dijak Matjaž Rant pa je razmišljal takole: »Lepo je vedeti in čutiti, da vzgojiteljem, in to ne samo tvojemu (matičnemu), ampak tudi ostalim, ni vseeno zate. Vsak teden te pokličejo ali napišejo sms. Vzgojiteljica nas s spodbudnim mailom na začetku tedna opogumi in spodbudi za izzive, ki jih prinaša nov teden. Vedno nam je pripravljena pomagati. Zelo rad imam tudi videe »Stran od ekrana«, saj so zelo spodbudni, da nismo ves čas samo pred ekranom.«

So drugačni časi, a tudi ti ponujajo številne priložnosti. Ujemimo jih. Spet in spet. In vrnitev v normalnost bo še lepša. ◀

Utrinek pred epidemijo – 'gregorček'.
Foto: arhiv JDD.